7/619328 -3-

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.GEL.0.82/8211-89
KONU : Soru önergesi

03.11.99*047692

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı Kararlar Dairesi Müdürlüğü'nün 18.10.1999 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2205 sayılı yazısı.

Tarafımdan cevaplandırılmak üzere İstanbul Milletvekili Sayın Bülent AKARCALI tarafından, ilgi yazı eki 7/619-2011 sayılı yazılı soru önergesinde belirtilen hususlarla ilgili Bakanlığımız cevabı aşağıda açıklanmıştır.

Katma Değer Vergisi Kanununun 41. maddesi gereğince, mükellefler bir vergilendirme döneminde teslim ve hizmetleri üzerinden hesapladıkları katma değer vergilerinden, faaliyetleriyle ilgili olarak satın aldıkları mal ve hizmetlere ödedikleri vergileri indirdiktan sonra kalan tutarı ertesi ayın 25'inci günü akşamına kadar bir beyanname ile bağlı bulundukları vergi dairelerine beyan etmek ve Kanunun 46. maddesi gereğince beyan ettikleri bu vergileri aynı süre içinde ödemek mecburiyetindedirler.

Beyan üzerine tarhiyat Türk Vergi Sisteminin özünü oluşturmaktadır. Bu nedenle asıl olan mükellefin beyanda bulunmasıdır. Denetimin etkin ve verimli olamadığı hallerde satıcı ile müşteri arasında bir menfaat uyuşmazlığı yaratarak belge düzeninin yerleştirilmesi genellikle başvurulan bir vergicilik stratejisidir. Belgeyi düzenleyenlerin bunları dönem beyanlarına yansıtmalarını sağlamak için de yoğun ve yaygın denetim yöntemine başvurulmaktadır.

Bu nedenle, 2978 sayılı Vergi İadesi Hakkında Kanun 1.1.1984 tarihinde yürürlüğe girmiş ve bu Kanunun uygulanması ile bir taraftan belge düzeninin işlerliğinin sağlanması diğer taraftan da vergi iadesinden yararlananlara bir ödeme yapılması amaçlanmıştır.

Sözkonusu Kanunda zaman zaman yapılan değişikliklerle Kanun kapsamı bazen genişletilmek bazen de daraltılmak suretiyle değişikliklere gidilmiştir. Bu düzenlemelere gidilirken de belge alımının aksatılmamasına azami özen gösterilmiştir.

Kanunun yürürlük tarihinden günümüze kadar, sosyal güvenlik kurumlarından aylık alanların vergi iadesi dönemleri aynen korunmuştur. Ancak, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 63 üncü maddesine eklenen bir bent ile "Özel Gider İndirimi" adı altında yeni bir uygulama sistemi getirilirken çalışanların vergi iadeleri, ödedikleri vergilerden mahsup yapılmak suretiyle yıllık olarak ödenmeye başlanılmıştır. Bu sistem ile hak sahiplerinin aylık harcamalarını toplu olarak yıl sonu itibariyle bir defada ibraz etmelerine fırsat verilmiş, vergi iadeleri topluca ödenmek suretiyle yersiz zaman kaybı ve kırtasiyecilik asgariye indirilmeye çalışılmıştır.

7/619
329

Soru önergesinin 4. maddesinde yer alan hususlar ile ilgili olarak, yurt çapında yaptırılmakta olan yaygın ve yoğun vergi denetimlerine devam edilmekte olup, Yılbaşlarında ve Bayramlarda eğlence yerleri üzerindeki denetimler sıklaştırılmaktadır.

Nitekim, 1998 yılı içerisinde, Türkiye genelinde 307 vergi denetmeninin koordinasyonunda, 3841'i yoklama yetkili 4148 vergi memuru ile 4.460.098 mükellef nezdinde denetim yapılmış, bu denetimler sonucunda toplam 7.367.988.000.000 TL ceza kesilmiştir.

Aynı denetimlere 1999 yılında da devam edilmiştir. 1999 yılının ilk sekiz aylık döneminde Türkiye genelinde 4108 vergi memuru 192 vergi denetmeninin koordinasyonunda 1.142.250 mükellef nezdinde yaygın ve yoğun vergi denetimi yapılmıştır. Yapılan denetimler sonucunda kesilen ceza tutarı 3.304.389.000.000 TL'dir.

Yaygın ve yoğun vergi denetimleri, denetiminin etkinliğini artıracak personel ve denetim maliyetinde tasarruf sağlayacak yeni teknolojik imkanlar ve yöntemler kullanılarak sürdürülecektir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Sümer ORAL
MALİYE BAKANI